

YTTRANDE

Datum 2026-08-26
Ärendenummer 2026-POL000247
Arbetsmarknadsdepartementet

Remiss SOU 2026:23 Tolkavgift och förbud mot barntolkning

Region Skåne har getts möjlighet att lämna synpunkter till Arbetsmarknadsdepartementet gällande Remiss Tolkavgift och förbud mot barntolkning (SOU 2026:23). Nedan framförs övergripande kommentarer samt kommentarer utifrån rubricering i förslaget.

Övergripande kommentarer

Utredningen behandlar till del frågor av principiell karaktär med politiska och ideologiska avvägningar. Det framgår att det inte är möjligt att beräkna de samhällsekonomiska vinster som kan följa av de effekter som införande av tolkavgift förväntas få. Region Skåne vill därför framhålla vikten av uppföljning av de effekter som utredningen antagit att tolkavgiften ska få, inte minst mot bakgrund av de administrativa kostnader som kan förväntas uppstå i förhållande till de förväntade effekterna.

Kap 11 När ska tolkavgift tas ut?

11.1 Tolkavgift ska tas ut vid tolkning i talade språk

Utredningen föreslår att tolkavgift endast ska tas ut vid tolkning i talade språk. Avgift ska därmed inte tas ut för teckenspråks-, dövblind- eller skrivtolkning eller för översättning av dokument.

Region Skåne anser att denna avgränsning med fördel kan framgå tydligare av lagtexten.

Kap 12 När ska tolkavgift inte tas ut

12.4 Tolkavgift ska inte tas ut när tolk används inom hälso- och sjukvården eller tandvården

Enligt utredningen ska tolkavgift inte tas ut vid faktisk vård eller vid ärenden som rör hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen eller tandvård enligt tandvårdslagen.

Region Skåne bedömer att det kan finnas behov av att ytterligare tydliggöra hur undantaget ska tillämpas på administrativa ärenden med anknytning till vården, exempelvis utredningar av klagomål eller incidenter som hanteras med stöd av annan lagstiftning. Det bör säkerställas att avgiftsreglerna inte försvårar enskildas möjligheter att medverka i sådana utredningar.

19 Barn som tolkar

Region Skåne delar utredningens bedömning att användning av barn som tolkar kan medföra negativa konsekvenser för barnet och riskera att påverka kvaliteten i kommunikationen och myndigheters beslutsunderlag.

Region Skåne instämmer även i förslaget om möjlighet till undantag i nödsituationer.

När det gäller undantag för förmedling av enklare uppgifter av administrativ karaktär finns skäl att möjliggöra en praktisk tillämpning. Samtidigt kan ytterligare förtydliganden behövas för att gränsen för undantaget ska vara tydlig och förenlig med syftet med förbudet mot barntolkning.

20 Anhöriga som tolkar

Region Skåne delar bedömningen att frågan om myndigheters möjligheter att neka olämpliga ombud, biträden eller stödpersoner bör utredas vidare. I en sådan översyn bör bland annat jämställdhetsperspektiv samt frågor om hedersrelaterat våld och förtryck beaktas.

22 Konsekvensutredning

22.2.7 Konsekvenser för kommuner och regioner

Förslaget om undantag från skyldigheten att betala tolkavgift vid bestående funktionsnedsättning

Utredningen bedömer att ansökningar om undantag från tolkavgift i vissa fall kommer att behöva styrkas med intyg från hälso- och sjukvården.

Region Skåne bedömer att behovet av sådana intyg kan bli större än vad som anges i utredningen. Intyg kan kräva medicinsk bedömning och medföra viss administrativ belastning för hälso- och sjukvården.

Konsekvenserna för vårdens resursutnyttjande och administration bör därför beaktas i den fortsatta beredningen av förslaget.

Anna Mannfalk
Ordförande

Martin Engström
Hälso- och sjukvårdsdirektör